

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Magyar János ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt alperes ellen munkabér-különbözet iránt a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróságnál 6.M.147/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.21.861/2009/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - a 2011. április 13. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.21.861/2009/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek
- tizenöt nap alatt - 10.000 /tízezer/ forint + 2.500 /kettőezeröttszáz/ forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.
A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes 2002. március 1-től áll az alperessel, illetve jogelődjével munkaviszonyban, gépkocsivezető munkakörben. 2007. január 1-től az ... Ny.-i, I.-i, N.-i, T.-i K. Intézetnél dolgozik. A személyi alapbére 2008. évben havi 70.700 forint, 2009. évben havi 71.500 forint volt.

Keresetében munkabér-különbözet és késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Havi 86.300 forint személyi alapbér figyelembevételével 2008. január 1-től 2008. december 31-ig havi 15.600 forint, 2009. január 1-től havi 14.800 forint volt az igénye.

A Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság 6.M.147/2008/16. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 2008. január 1-től 2009. augusztus 31-ig terjedő időre fizessen meg a felperesnek 305.600 forint elmaradt

személyi alapbér különbözetet és annak 2008. november 1-től kifizetésig járó törvényes késedelmi kamatát.

A megállapított tényállás szerint a felperes az alperes nyíregyházi szervezeti egységénél kistérségi gépkocsivezető. Ez a szervezeti egység 2007. január 1-jét megelőzően az Á. ... Intézetéhez tartozott. Az alperes regionális intézet 2007. január 1-el három megyei intézet, - nevezetesen az Á. ..., J., valamint Sz.-i Intézete - összevonásával jött létre.

2008. január 1-jét megelőzően a ...megyében és ... megyében foglalkoztatott gépkocsivezetők havi személyi alapbére magasabb volt, mint a ... megyében foglalkoztatott gépkocsivezetők munkabére. A három megyei intézet összevonásával létrejött alperesnél 2008. január 1-től a bérfejlesztést a gépkocsivezető munkakörben foglalkoztatott munkavállalók tekintetében differenciáltan hajtották végre, és nem volt azonos a részükre megállapított havi személyi alapbér összege. 2008. január 1-től gépkocsivezető munkakörben az alperes a bérezés tekintetében megkülönböztette a kistérségi és a regionális gépkocsivezetőket, valamint az 50 év alatti és az 50 év feletti gépkocsivezetőket. A regionális gépkocsivezetők, illetve az 50 év feletti gépkocsivezetők személyi alapbére magasabb, illetve különbség van a kistérségi gépkocsivezetők személyi alapbére mértéke tekintetében is.

A felperes 50 év alatti, főiskolai végzettséggel rendelkezik, az alperes heti 40 órában foglalkoztatja. A többi gépkocsivezető munkakörben foglalkoztatott munkavállaló 8 általános iskolai végzettséggel, vagy szakmunkás szakvégzettséggel rendelkezik.

A ny.-i szervezeti egységnél foglalkoztatott két fő kistérségi gépkocsivezető - köztük a felperes - személyi alapbére 2008. január 1-ig megegyezett, 2007. évben havi 65.500 forint volt. 2008. január 1-től a felperes minimálbérnek megfelelő, havi 70.700 forint személyi alapbérben, a másik 50 év feletti gépkocsivezető 86.300 forint személyi alapbérben részesül.

A munkaügyi bíróság megalapozottnak találta a felperesnek az egyenlő bánásmód követelménye alperes által történt megsértésre való hivatkozását. Ítélete indokolásában kifejtettek szerint az alperes nem bizonyított olyan munkaviszonnyal összefüggő tény, vagy körülményt, amely a kistérségi gépkocsivezetők közötti megkülönböztetést a munka jellege, vagy természete alapján indokolná. Az 50 év feletti munkavállalókra vonatkozó kötelező legkisebb munkabér Kormány rendelet szerinti megállapítása mellett érvényesülnie kell az egyenlő munkáért egyenlő bér elvének.

A munkaügyi bíróság a munkaköri leírások, valamint a gépkocsi menetlevelek összehasonlítása alapján, kiemelve a munkafeladatok azonosságát és hasonló súlyát, indokolatlannak találta a regionális és a kistérségi gépkocsivezetők közötti különbségtételt is.

Levont jogkövetkeztetése szerint a felperes azonos helyzetű a Ny.-i K.-i Intézetnél munkát végző gépkocsivezetővel, mert azonos munkakörben dolgoznak, azonos munkaterületen, azonos munkafeladatokat látnak el, azonos szellemi, pszichikai és fizikai igénybevételnek vannak kitéve. A felperes által betöltött munkakörhöz jöllehet nem szükséges a főiskolai végzettség és szakképzettség, de a felperes a másik gépkocsivezetőhöz képest magasabb iskolai végzettséggel rendelkezik és hosszabb ideje áll az alperessel munkaviszonyban, ezért az őt ért hátrány a ny.-i szervezeti egységnél munkát végző másik gépkocsivezető munkakört betöltő munkavállaló részére fizetett havi 86.300 forint személyi alapbér és a felperes részére ténylegesen fizetett minimálbér összegének megfelelő személyi alapbér különbözet megfizetésével orvosolható.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.21.861/2009/4. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét - az indokolás módosításával - helybenhagyta.

Levont jogkövetkeztetése szerint a kistérségi és regionális, 50 év alatti, illetve feletti munkavállalók között tett megkülönböztetés nem jogszabálysértő. Ugyanakkor kiemelte, miszerint az alperes maga sem vitatta a munkaügyi bíróság által megállapított tényállást, mely szerint az 50 év alatti kistérségi gépkocsivezető munkavállalók az alperes működési területéhez tartozó három megyében 70.700 forinttól 89.600 forintig terjedő havi eltérő mértékű bérezésben részesülnek.

A másodfokú bíróság szerint, mivel az alperes nem adta konkrét indokát annak, hogy a különböző megyékben ugyanazon munkakörben foglalkoztatott, 50. életévét el nem érő munkavállalók között miért tett különbséget, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére levont jogi következtetés, és ezért a munkaügyi bíróság érdemi döntése helytálló.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte.

Érvelése szerint a korábban megyei szinten szervezett Á.-ek megyei intézetei jogszabályi rendelkezés folytán megszűntek, és feladataikat jogutódlással a regionális szinten szervezett regionális intézetek vették át. A munkavállalók munkaszerződését a strukturális átszervezés nem érintette, mindössze a munkáltatói

jogkör gyakorlójának személye változott. Így az önálló jogi személyiséggel nem rendelkező kistérségi intézetek tekintetében a munkáltatói jogkör gyakorlója a kistérségi intézet vezetője, azaz a kistérségi tiszti főorvos lett, melynek jogkörébe tartozik a munkabér megállapítása. Alperes szerint azért nem vethetők össze a különböző kistérségi intézeteknél alkalmazottak bére, mert különbözik a munkáltatói jogkör gyakorló személye, melynek nem mond ellen, hogy a jogszabály önálló jogi személyiséggel kizárólag a regionális intézetet ruházta fel, így csupán a regionális intézetek perelhetők.

Az alperes arra is hivatkozott, miszerint a volt megyei intézetek megszűnése időpontjában az egyes megyékhez tartozó volt városi intézetnél munkát végző gépkocsivezetők tekintetében nem vitatottan eltérő mértékű volt a bérezés. J. megyében magasabbak voltak a bérek, mint H., avagy Sz. megyében. A perben ugyanakkor igazolt, hogy a régió területén valamennyi kistérségi intézetnél dolgozó gépkocsivezető azonos százalékos mértékű béremelésben részesült, így akkor sem sérült az egyenlő bánásmód követelménye, ha a havi személyi alapbérek mértéke azonos munkakörben eltérő volt. Az önálló munkáltatói jogkört gyakorló kistérségi tiszti főorvosokra ugyanis a jogszabály nem hárított olyan kötelezettséget, hogy mindaddig nem emelhetik a munkavállalók munkabérét, amíg a régióban nem kapnak azonos munkabért az azonos munkakört betöltők.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése értelmében kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.

A felperes felülvizsgálati kérelme (csatlakozó felülvizsgálati kérelme) hiányában a felülvizsgálati eljárásnak már nem képezte tárgyát, miszerint az alperes indokoltan tett-e különbséget a regionális és kistérségi, illetve 50 év alatti és 50 év feletti gépkocsivezetők bérezése tekintetében.

Az alperesnél foglalkoztatott kistérségi gépkocsivezetők tekintetében ugyanakkor vitathatatlan, hogy ugyanazon munkát végzik, tehát összehasonlítható helyzetben vannak. A perbeli időszakban irányadó személyi alapbérük alapján mégis az állapítható meg, miszerint nemcsak a másodfokú bíróság által figyelembe vett sz.-i kistérségi gépkocsivezető havi személyi alapbére volt magasabb, mint a felperesé, hanem az alperesi kimutatás szerint valamennyié (így a b.-i, a m.-i, a k.-i, valamint a h.-i is). Ez a különbségtétel pedig semmiképpen sem indokolható azonos

munkáltatónál azzal, hogy a munkáltatói jogkör gyakorló személye eltért, illetve azzal, hogy a bérezésbeli különbség már a megyei intézetek összevonását megelőzően kialakult.

Az Mt. 142/A. § (1) bekezdése szerint az egyenlő értékűként elismert munka díjazásának meghatározása során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Előbbiekre figyelemmel a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül állapította meg, miszerint az alperes a kistérségi gépkocsivezető munkakörben foglalkoztatott munkavállalók között indokolatlan különbséget tett. Ezzel megsértette az Mt. 5. § (1) bekezdésében, valamint az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben (Esélytv.) előírtakat. Az Esélytv. 21. § f) pontja értelmében az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen hátrányos megkülönböztetést alkalmaz a foglalkoztatási jogviszony, vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony alapján járó juttatások, így különösen az Mt. 142/A. § (3) bekezdésében meghatározott munkabér megállapításában és biztosításában.

A Munka Törvénykönyve rendelkezéseiből pedig aggálytalanul az következik, hogy ugyanazon munkáltatóval munkaviszonyban álló munkavállalók vannak összehasonlítható helyzetben, függetlenül attól, hogy a munkáltató egyazon, vagy különböző telephelyén van a munkavégzési helyük. Következésképpen a perbeli esetben nem lehet releváns körülmény, hogy a felperes a Ny.-i K.-i Intézetnél végzi a munkáját. Így az Mt. 5. § (2) bekezdése értelmében nem jogszabálysértő az egyenlő bánásmód követelménye megsértéseként az alperest személyi alapbér különbözet megfizetésére kötelező érdemi döntést helybenhagyó jogerős ítélet.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes alperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdésének alkalmazásával a felperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, míg a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2011. április 13.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke, Dr. Stark Marianna s.k. előadó bíró, Dr. Földényi Gyuláné s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bíróági tisztviselő